Addendum B

DIE KURATORIUM VAN DIE NG KERK VAN TRANSVAAL[1] BY DIE UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

VERSLAG AAN DIE NOORDELIKE SINODES

AGTERGROND

Noordelike Sinodes[2] en Teologiese Opleiding

Die NG Kerk van Transvaal het op 9 Desember 1937 vier persone genomineer om deur die Raad van die Universiteit van Pretoria as dosente in teologie aangestel te word. Die vier dosente het in 1938 begin om studente by die Universiteit van Pretoria (UP) voor te berei vir die Evangeliebediening in die NG Kerk. Omdat die Nederduitsch Hervormde Kerk (NHK) reeds in 1917 met teologiese opleiding by UP begin het, het die NHK se opleiding is gedoen deur Fakulteit Teologie Afdeling A en die NG Kerk s'n deur Fakulteit Teologie Afdeling B.

Die opset by die Fakulteit het na 1994 verander. Die twee afdelings het saamgesmelt en die Fakulteit is in 2000 in 'n veel-kerklike fakulteit verander.

Die Kuratorium van die NG Kerk van Transvaal

Die NG Kerk van Transvaal het nie net teologiese opleiding vir die NG Kerk by die Universiteit van Pretoria geïnisieer nie, maar hou van vroeg af deur middel van 'n kuratorium toesig oor teologiese opleiding. Mettertyd, toe die NG Kerk van Transvaal verdeel het in vier sinodes, is die samestelling van die Kuratorium so verander dat elk van die sinodes ewe veel verteenwoordigers daarin het. Tans kan elk van die vier sinodes vier lede (met sekundi) aanwys. Vakatures word aangevul soos nodig. Die vier sinodes is:

- die Noordelike Sinode (vroeër die NG Kerk Noord Transvaal),
- die Oostelike Sinode (vroeër die NG Kerk Oos-Transvaal),
- Sinode Hoëveld (vroeër die NG Kerk Suid Transvaal) en
- Sinode Goudland (vroeër die NG Kerk Wes-Transvaal).

Ander Sinodes van die NG Kerk kan ook op eie koste een verteenwoordiger elk aanwys. Die volgende Sinodes is tans betrokke:

- Sinode Suid en Weskaap
- Sinode Noordkaap
- Sinode Vrystaat
- Sinode KwaZulu Natal.

Die Voorsitter van die Dosenteraad (of 'n sekundus) en die Voorsitter van die Proponentskommissie is lede van die Kuratorium. Die Hoof Kerklike Opleiding en die Hoof Excelsus (Voortgesette Bedieningsontwikkeling) is adviserende lede van die Kuratorium.

Die Kuratorium van die NG Kerk van Transvaal vervul sy funksies volgens sy eie reglement en Reglement 10 van die Algemene Sinode (Kerkorde 2023), *Reglement vir die opleiding en legitimasie van predikante*, *diensleraars en standplaasleraars*. Benewens ondersteuning van Teologiese Opleiding aan die Universiteit van Pretoria hou die Kuratorium toesig oor, begelei

[1] Hoewel die provinsie Transvaal sedert 1994 nie meer bestaan nie, bestaan die NG Kerk van Transvaal steeds as 'n regspersoon.

[2] Die naam Noordelike Sinodes word in die verslag as ’n versamelnaam gebruik vir die vier sinodes wat uit die NG Kerk van Transvaal ontstaan het.

en ondersteun studente. Die Hoof Kerklike Opleiding en die Hoof Excelsus is onderskeidelik verantwoordelik vir die aanbied van die programme vir Kerklike opleiding en vorming en die aanbied van die programme vir Voortgesette Bedieningsontwikkeling.

Die ooreenkoms met die Universiteit van Pretoria

Die Noordelike Sinodes het 'n ooreenkoms met die Universiteit van Pretoria gesluit wat sedert 8 Julie 2009 van krag is. Hoewel die ooreenkoms bepaal het dat die vier noordelike sinodes van die NG Kerk 30% van tien dosente se salarisse bydra, dra die Kuratorium tans net by tot agt dosente se salarisse.

Die Fakulteit van Teologie se naam het op 1 Januarie 2018 verander na die Fakulteit van Teologie en Religie. Dit is ŉ veel-kerklike Fakulteit en die kerklike vennote is tans die NG Kerk, die Nederduitsch Hervormde Kerk van Afrika (NHK), die Verenigde Gereformeerde Kerk van Suid Afrika (VGKSA), die Uniting Presbyterian Church of Southern Africa (UPCSA) en die United Congregational Church of South Africa (UCCSA).

DEPARTEMENTE EN SENTRA BY DIE FAKULTEIT TEOLOGIE EN RELIGIE EN UNIVERSITEIT

Hoewel hierbo reeds na die naamsverandering verwys is, het ander veranderings ook die afgelope paar jaar plaasgevind. Oudstudente van die Fakulteit Teologie by die Universiteit van Pretoria onthou ses departemente in die Fakulteit, maar in 'n vorige verslag van die Kuratorium is reeds aangedui dat daar tans net 5 departemente is.

Vyf departemente

Die Fakulteit huisves die volgende vyf departemente:

- Departement Sistematiese en Historiese Teologie (Departementshoof – Prof. Tanya van Wyk);
- Departement Religie (Departementshoof – Prof. Jaco Beyers)
- Departement Ou Testamentiese en Hebreeuse Literatuur (Departementshoof – Prof. Dirk Human)
- Departement Nuwe Testament en verwante literatuur (Departementshoof – Prof. Chris de Wet)
- Departement Praktiese Teologie en Missiologie (Departementshoof – Prof. Christo Lombard).

Sentra

Die Fakulteit huisves ook twee sentra:

- Die Sentrum vir Geloof en Gemeenskap met prof Stefan de Beer as direkteur;
- Oxford (UP) Centre for Religion, Public Life and Security in Africa met Prof. Maniraj Sukdaven as Direkteur.

Personeel van die Fakulteit

Prof. Rantoa Letšosa het in 2023 prof. Jerry Pillay as Dekaan van die Fakulteit Teologie en Religie opgevolg. Prof. Jaco Beyers (Leer en onderrig) en prof. Dirk Human (Navorsing en Nagraadse Studente) is die adjunk-dekane. 29 dosente is verbonde aan die Fakulteit.

NG Kerk Dosente

Daar was ŉ wisseling van NG Kerk dosente sedert 2022. Sommige het die diens van die Universiteit verlaat:

- Dr. H (Han) Janse van Rensburg (2023) – Nuwe Testament – verlaat diens;

- Prof. DP (Danie) Veldsman (2025) – Sistematiese en Historiese Teologie – emeritaat

Nuwe aanstellings is gemaak:

- Dr. A (Annette) Potgieter (2023) – Nuwe Testament en verwante Literatuur;
- Prof. M (Manitza) Kotze (2026) – Sistematiese en Historiese Teologie.

Benewens die twee bogenoemde dosente is die ander kerklike[3] dosente:

- Prof. DJ (Dirk) Human – Ou Testament en Hebreeuse geskrifte;
- Prof. JM (Johan) van der Merwe – Sistematiese en Historiese Teologie;
- Prof. EE (Sias) Meyer – Ou Testament en Hebreeuse geskrifte;
- Prof. CJS (Christo) Lombard – Praktiese Teologie en Missiologie;
- Prof JJ (Hannes) Knoetze – Praktiese Teologie en Missiologie;
- Dr. D (Dieter) de Bruin – Praktiese Teologie en Missiologie.

Prof. Hannes Knoetze is die voorsitter en dr. Annette Potgieter is ondervoorsitter van die Dosenteraad van die NG Kerk. Prof. Danie Veldsman was voorsitter tot met sy emeritaat. Die Dosenteraad is ’n komitee van die Kuratorium. Al bogenoemde dosente, ander dosente verbonde aan die Fakulteit wat ook lidmate van die NG Kerk is, die Hoof van Kerklike Opleiding, die Hoof van Excelsus en 'n verteenwoordiger van die Dagbestuur van die Kuratorium is lede van die Dosenteraad.

Hoewel die Kuratorium probeer om jaarliks gesprek te voer met lede van die Dosenteraad, was dit nie in 2025 en 2026 moontlik nie. Prof Hannes Knoetze en dr. Annette Potgieter wat gereeld die vergaderings van die Kuratorium bywoon, vergemaklik skakeling met die dosente.

Kerkbode het ‘n artikel gepubliseer met die titel “Fokus op Teologiese opleiding” wat ‘n goeie oorsig gee van die dosente by al die NG Kerk se fakulteite. Die artikel kan hier gelees word.

Internasionale en plaaslike skakeling

Die Fakulteit Teologie en Religie geniet wye internasionale en plaaslike erkenning en het aktiewe ooreenkomste met soortgelyke instellings in Afrika en internasionaal.

Dosente woon plaaslike en internasionale konferensies by, lewer referate en publiseer boeke en artikels in plaaslike en internasionale akademiese tydskrifte. Danksy die ooreenkomste besoek buitelandse dosente en navorsers ook die Fakulteit Teologie en Religie.

Studente

Die studente van die NG Kerk wat by die Fakulteit Teologie en Religie studeer, registreer hoofsaaklik vir 'n 4 jaar B.Div met Grieks 2 en Hebreeus 2, 'n 1 jaar M.Div en doen 'n Gemeentejaar. Dit was aanvanklik gekoppel aan 'n Nagraadse Diploma maar is later omgeskakel na 'n BTh Hons.

Soos die getalle hieronder aandui is die NG Kerk studente deel van 'n groter groep studente wat aan die Fakulteit studeer Vir 2026 was die getalle soos volg:

Voorgraads

- BDiv 48
- BTh 180
- Dip 224

[3]Kerklike dosente is persone wat aangestel is in ooreenstemming met die ooreenkoms tussen die NG Kerk en die Universiteit van Pretoria. Daar is ook ander gelegitimeerdes van die NG Kerk wat akademiese personeel van die Fakulteit Teologie en Religie is.

- Totaal 452
- Nie graad doeleindes 22

Nagraads

- **Honneurs** 75
- **Meesters** 126
- **Doktoraal** 157

'n Totaal van 832 studente van verskillende kerke en groepe is ingeskryf vir studie by die Fakulteit Teologie en Religie.

KERKLIKE OPLEIDING

Die tabel hieronder dui die studentegetalle aan van studente by die Kuratorium ingeskryf is en wat voorberei vir bediening in die NG Kerk:

Jaar	2023	2024	2025	2026
1 – B.Div.	5	3	7	8
2 – B.Div	3	5	3	7
3 – B.Div	3	3	6	3
4 – B.Div	11	3	3	4
5 – M.Div	11	11	3	5
6 – BTH Hons	5	8	12	3
Kandidate vir diensleraars		6	1	4
Artikulasie			2	9
Hugenote 1jrs			19	6
Hugenote 2jrs			9	17
Hugenote 3 jrs			3	7

Let daarop tabel hierbo die studente wat vir die verskillende jare van B.Div, M.Div en BTh Hons ingeskryf is, studente is by die Universiteit van Pretoria. Die studente van Hugenote Kollege word afsonderlik aangedui.

Dr. Kobus (JA) Myburgh wat die Hoof Kerkeie Teologiese Opleiding was, het September 2024 geëmeriteer en die Kuratorium het dr. Wicus (JL) van der Merwe benoem om hom op te volg.

Die Kuratorium kom sy verantwoordelikheid vir kerklike opleiding na binne die raamwerk wat gestel is die dokument *Geroep, gevorm, gestuur* wat in 2022 deur die Algemene Kuratorium daargestel is. Nie alleen beskryf dit die roetekaart vir Teologiese Opleiding in die NG Kerk nie, maar dui aan aan watter aspekte aandag gegee moet word:

- Etos (Wie ek is en word)
- Logos (wat en hoe ek glo)
- Patos (wie en hoe ek dien).

Onder elk van die aspekte is daar bepaalde bedieningskapasiteite wat ontwikkel moet word onderskeidelik vir persone wat as hulself wil bekwaam om as bedienaars, diensleraars en leraars in die NG Kerk wil dien. Geroep, gevorm, gestuur kan hier afgelaai word.

Die Hoof Kerklike Opleiding maak gebruik van verskeie persone om hom by te staan in die proses van Kerklike opleiding van studente. Voordat studente gelegitimeer word om beroepbaar te word om as diensleraars of leraars in die NG Kerk te dien, evalueer 'n Kommissie van die Kuratorium, die Proponentskommissie, die studente.

Die Proponentskommissie is ook verantwoordelik vir die afneem van die colloquium doctum van persone wat hul bevoegdheid verloor het en wil terugkeer na die bediening in die NG Kerk.

Sedert 2025 neem die Kuratorium ook verantwoordelikheid vir studente wat by Hugenote Kollege studeer, maar wat in die sinodale gebiede van die Noordelike Sinode, Goudland Sinode, Oostelike Sinode en Hoëveld Sinode woon. Dit het meegebring dat die Hoof Kerklike Opleiding en sy kantoor verantwoordelik is vir meer studente as tevore en moet dikwels skakel met die personeel van Hugenote Kollege.

VOORTGESETTE BEDIENINGSONTWIKKELING – EXCELSUS

Dr. André Bartlett wat sedert 2012 Hoof Excelsus was, het Februarie 2024 geëmeriteer en die Kuratorium het dr. Tom Smith aangewys as sy opvolger.

Dr. Smith het nie net die werk wat Excelsus oor die jare heen ontwikkel het, voortgesit nie, maar werk aktief mee aan die Algemene Taakspan vir Voortgesette Bedieningsontwikkeling se ontwikkeling van programme. Die jaarlike Lentekonferensie is met groot vrug aangebied in 2024 en 2025, maar het nie in 2026 plaasgevind nie as gevolg van die Predikante Saamkoms. Excelsus se aanbod van programme en kursusse werk saam om gelegitimeerdes se kennis te verdiep, hulle Bedieningsvreugde en geestelike groei te bevorder en te verdiep. Dit slyp hul bedieningsvaardighede en help hul om getrou te bly aan ons gereformeerde tradisie en teologie. Die VBO-ekologie word breedvoerig bespreek in die nuwe prospektus Gestuur, Gevorm, Geroep. Die prospektus kan hier afgelaai word.

FINANSIES

Hoewel die Kuratorium betrokke is by die opleiding van persone om as leraars en diensleraars in die hele NG Kerk te dien, maak die vier Noordelike Sinodes deur hul maandelikse bydraes die grootste deel van die Kuratorium inkomste uit. Gesamentlike Fondsekommissie van die Noordelike Sinodes bepaal die bydraes wat deur die Sinodes gemaak moet word. Die Kuratorium dank die Sinodes vir hul bydraes tot die vorming en opleiding van studente en die voortgesette bedieningsontwikkeling van leraars en diensleraars.

Ander bronne van inkomste is 'n maandelikse toekenning uit die De Jager Steynfonds. Die De Jager Steynfonds bewillig die geld vir teologiese opleiding en beurslenings. Ander donateurs sluit individue en die Hartmann Trust in. In die verlede is versoek dat gemeentes jaarliks 'n kollekte opneem vir Teologiese Opleiding, maar dit blyk dat baie gemeentes nie aan die versoek gehoor gegee het nie.

Die Kuratorium is ten volle verantwoordelik om die salarisse van die personeel, die koste van die kantoor en die dienste wat Kerklike Opleiding en Excelsus lewer, te betaal. Die Kuratorium se finansiële verantwoordelikheid sluit ook verder die betaling in van 30% van vergoeding van die 8 dosente kragtens die vier Noordelike Sinodes se ooreenkoms met die Universiteit van Pretoria.

BEURSLENINGS

Studente wat by die Kuratorium aanmeld vir teologiese opleiding kan jaarliks aansoek doen vir beurslenings. Die beurslenings word toegeken uit die geld wat van die De Jager Steynfonds ontvang word. Studente onderneem om 50% van die beurslenings wat ontvang word aan die Kuratorium terug te betaal.

Die Universiteit van Pretoria stel in oorleg met die Kuratorium beurse beskikbaar vir Teologiese studie uit skenkings wat vir die doel aan die Universiteit geskenk is.

ALGEMENE KURATORIUM

Benewens die feit dat elke Sinode op die Algemene Kuratorium verteenwoordig is, word die Kuratorium van die Noordelike Sinodes (die NG Kerk van Transvaal) deur 'n lid op die Algemene Kuratorium verteenwoordig. Die gesprekvoering en die voortgaande besinning oor teologiese opleiding en voortgesette bedieningsontwikkeling is onontbeerlik vir die Kuratorium.

In die afgelope vier jaar is begin met 'n besinning oor die volhoubaarheid van teologiese opleiding. Die Algemene Kuratorium sal DV by die Algemene Sinode van 2027 verslag gee van sy werksaamhede.

DANKIE

Die Kuratorium bedank die dekaan, prof. Rantoa Letšosa en sy voorganger, prof Jerry Pillay, vir hul hartlike samewerking en bereidheid om die Kuratorium en sy personeel te betrek by aksies en funksies van die Fakulteit.

Die Kuratorium bedank die dosente. Dankie aan prof. Danie Veldsman en dr. Han Janse van Rensburg vir hulle toewyding nie net aan die Fakulteit nie, maar ook aan die NG Kerk. Dankie aan die huidige dosente vir die goeie gesindheid en samewerking met die Kuratorium.

Dankie aan dr. Bartlett en dr. Myburgh wat in 2024 geëmeriteer vir hul diens aan die Kuratorium en die NG Kerk. Dankie aan die personeel van die Kuratorium: dr. Tom Smith, dr. Wicus van der Merwe, me. Lizette van der Kooi en me. Rika van Rensburg.

Dankie aan almal wat tussen 2022 en 2026 lede van die Kuratorium en die Proponentskommissie was.

Die verslag is opgestel deur ds. JH Windell (voorsitter) namens die Kuratorium.